

Byg hegn af betonelementer og kompositbrædder

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Arbejdet med kompositbrædderne er nemt. Men det er tungt at bygge med betonelementerne, og du skal arbejde præcist, fordi der ikke er nogen fortrydelsesret.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Cirka en uge med tørretid.

PRIS

Vi byggede seks hele og to korte fag (ca. 15 meter) for 13.000 kroner.

MATERIALER

- H-stolper, 13 x 13 x 240 cm
- Endestolper
- Evt. hjørnestolper
- Betonplader, 4 x 30 x 189 cm
- Stolpebeton
- 25 x 150 mm kompositbrædder
- 12 x 100 mm kantbrædder af massiv komposit
- Illmod fugebånd
- 10 mm rundjern, rustfrit stål
- Beslagskruer til kompositbrædder
- Samlestykker af komposit
- Silikone fugemasse

SPECIALVÆRKTØJ

- Pælebor eller hulspade

Brædderne af komposit er nemme at arbejde med, og de skal aldrig males eller olieres.

Vedligeholdelse? Glem det!

Du får ikke et hegn, der er nemmere at holde vedlige end dette. **Det skal hverken grundes, males, imprægneres eller noget som helst andet.** Måske gøres rent i ny og næ ... hvis du synes. Det er det!

Bygger du et læhegn af træ, er der stadig masser af arbejde tilbage, når du er færdig med at bygge. Det skal olieres eller males. Og det skal du gøre igen efter nogle år.

Det slipper du for, hvis du bygger læhegnet af beton og kompositbrædder. Når du er færdig med at bygge, er arbejdet slut.

Kompositbrædder er nemme at arbejde med. Du kan skære dem til og skrue i dem med samme værktøj, som du bruger, når

du arbejder med træ. Brædderne vejer oven i købet mindre, så de er nemmere at flytte rundt.

Kan holde i flere årtier

Betonelementerne er tunge at arbejde med – så tunge at du får brug for en hjælpende hånd, når de skal løftes på plads.

Belønningen får du først senere, for både stolper og betonplader kan stå i årtier uden at blive vedligeholdet. □

SÅDAN FÅR DU HEGNET SNORLIGE

En snor i hver retning er afgørende for, at du kan bygge hegnet helt lige. At renden, du graver, er lige i bunden, gør også arbejdet nemmere.

I projektet her har vi besluttet, at hegnet skal stå 30 cm fra terrassen, så vi fjerner kanten af græsset og graver en cirka 15 cm dyb rende i hegnets fulde længde.

Så skal der trækkes snore. Vi måler ud fra terrassen og banker en pæl i jorden i begge ender.

I stedet for at vikle snoren om én pæl, sætter vi to pæle i hvert hjørne. Det er langt nemmere at have én pæl for hver retning frem for at bakse med at få én pæl til at stå rigtig i to retninger.

I hvert hjørne sætter vi to pæle. Det er nemmere at arbejde med.

Solide elementer af beton

Støbte betonelementer er tunge at arbejde med. Belønningen får du bagefter. Når de er på plads, er arbejdet slut. Du behøver ikke imprægnerere eller male dem, så **vedligeholdelsen er tæt på nul**.

Stolper af beton fås i faste længder og skal graves ned i frostfri dybde. Her er stolperne 10 cm for korte, fordi de skal ned i frostfri dybde, som er 90 cm, og vi vil have, at hegnet skal være 160 cm højt. Problemet løser vi ved at stille hver stolpe i 10 cm tørbeton. Så passer pengene.

De støbte elementer mellem stolperne stiller vi også i et tykt lag tørbeton, men det er ikke nok. Så vi lægger et tykt lag grus under tørbetonen. Formålet er udelukkende

at forhindre, at hård frost flytter betonelementerne. Mens betonen størkner, er det nødvendigt at fiksere elementerne med skrå brædder eller lignende og pløkker i plænen.

Stolperne er H-formede, så der er en rille på hver side. Enderne på de flade elementer er formet, så de passer ind i rillen. Skal du bygge et fag, der er smallere end elementet, må du afkorte det med en vinkelsliber og slibe en ny spids, der passer til noten på en stolpe.

Stolperne skal stives af, mens tørbetonen størkner. Vi kan først fjerne afstivningen efter et døgn.

Her er vi så heldige, at vi kan måle højde ud fra en nyanlagt terrasse. Det er nemmere end at måle højden ud fra en snor.

Når vi hælder vand i tørbetonen, følger vi producentens anvisning for blandingsforholdet. For meget vand vil svække betonen.

1

Vi hælder tørbeton i et hul ad gangen, fordi stolperne skal hæves 10 cm, hvis de skal 90 cm ned i jorden (frostfri dybde) og være 160 cm høje (over jord).

2

Stolperne er meget tunge, så vi er nødt til at være to om at placere dem korrekt.

TIPS: Spænd to skruetvinger på stolpen. Så er den nemmere at håndtere.

3

Stolperne fikses, når et stolpepar står helt lige og i den rigtige højde. Både skrå og vandrette afstivninger spændes fast på stolperne med skruetvinger.

4

Lidt vand hældes i tørbetonen. Så "stamped" den med en tynd pind. Mere tørbeton hældes i og så lidt vand. Processen gentages, indtil der er beton op til 5-10 cm under terræn.

5

Mellem stolperne sætter vi betonplader.

De sættes i et tykt lag grus og en posefuld tørbeton, så underkanten er under terræn og overkanten i vater. Pladen passer i rillen på stolperne.

6

I smalle fag skal betonpladen skæres til, og den skal slibes til i den ene ende. Det gør vi med en vinkelsliber.

7

Undervejs i projektet tjekker vi, at alt fortsat står lige ... når tørbetonen er størknet, er det for sent at rette op.

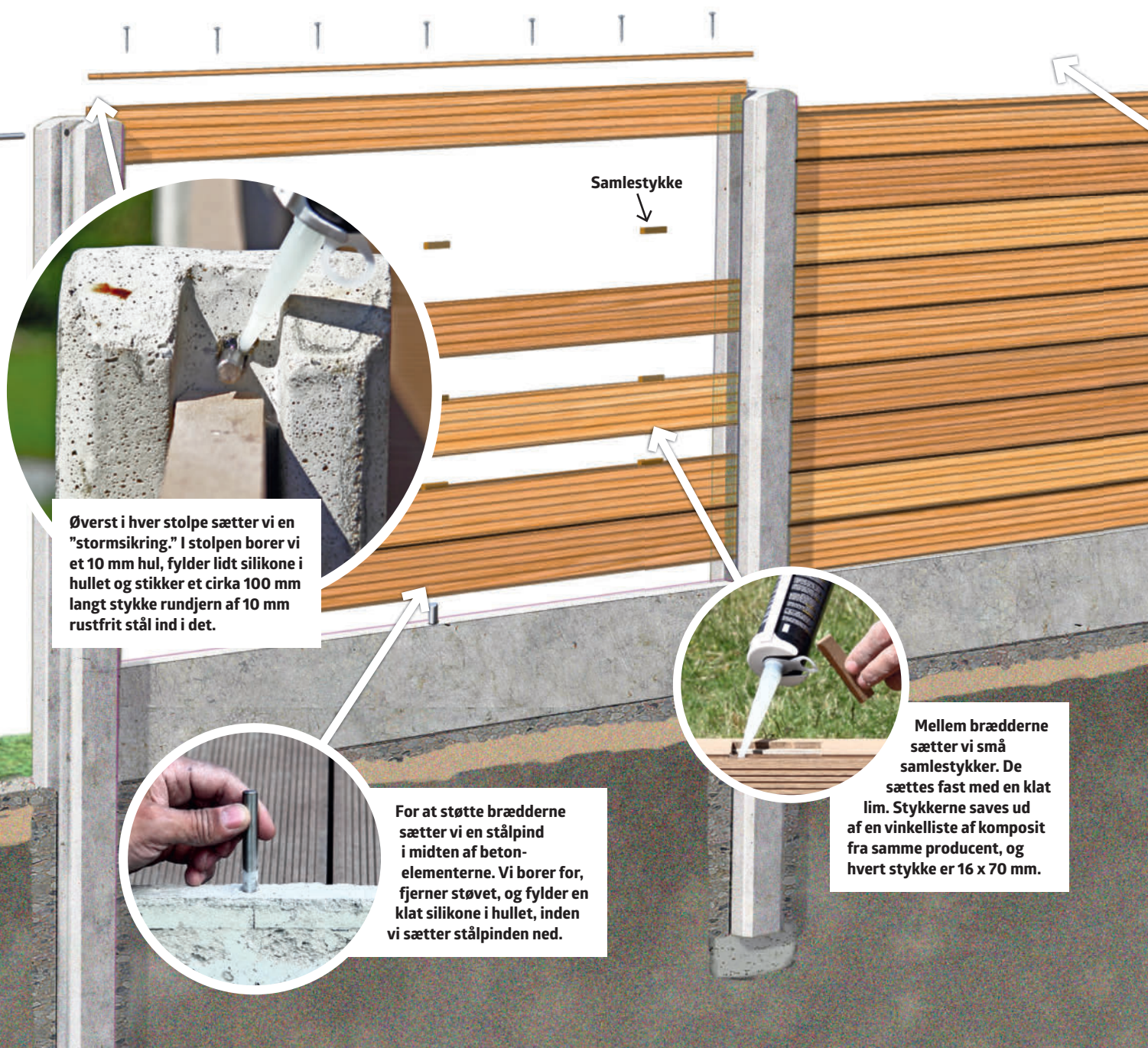
Fine brædder af komposit

Mellem stolperne sætter vi kompositbrædder. De er lette at arbejde med og kan nemt skæres til i den rigtige længde. **Og så skal de hverken grundes eller males, når vi er færdige med at bygge.**

Kompositbrædder har rillet mønster på begge sider. Vi vælger at vende de brede riller udad og de smalle indad, fordi det passer til rillerne på terrassen.

Brædderne skæres i den rigtige længde med en håndsav, rundsav eller kap/geringssav og sænkes ned i rillerne på stolperne. Brædderne skal være 1 cm kortere end afstanden mellem bunden af de to riller,

fordi der skal være plads til, at kompositbrædderne kan udvide sig. Mellem brædderne sætter vi små samlestykker for at stabilisere hegnet. Fordi de bliver synlige, sørger vi for, at de sidder præcist samme sted på alle brædder. I toppen af hegnet sætter vi pyntelister. Dem saver vi ud af kantbrædder af massiv komposit. Af et helt bræt saver vi to strimler, som er 35 mm brede.

Øverst i hver stolpe sætter vi en "stormsikring." I stolpen borer vi et 10 mm hul, fylder lidt silikone i hullet og stikker et cirka 100 mm langt stykke rundjern af 10 mm rustfrit stål ind i det.

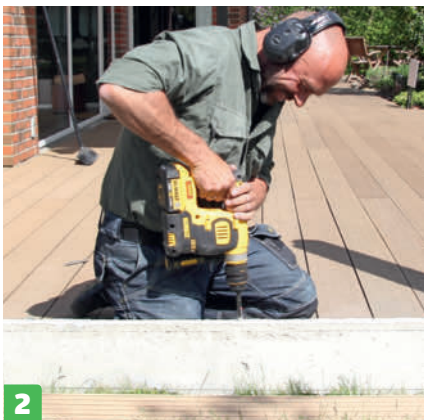
For at støtte brædderne sætter vi en stålspind i midten af beton-elementerne. Vi borer for, fjerner støvet, og fylder en klat silikone i hullet, inden vi sætter stålspinden ned.

Mellem brædderne sætter vi små samlestykker. De sættes fast med en klat lim. Stykkerne saves ud af en vinkelliste af komposit fra samme producent, og hvert stykke er 16 x 70 mm.

1

Det første bræt lægges midlertidigt på plads, så vi kan kontrollere, at der er cirka 5 mm luft mellem stolpe og bræt i begge ender. Det skal glide ned mellem rillerne.

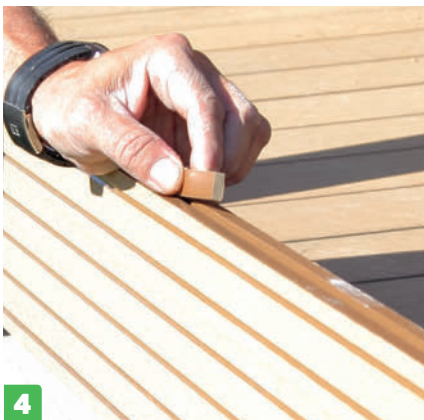
2

Midt på betonelementet bores for til en stålspind, der skal stabilisere brædderne på midten. Hullet bores med et 10 mm murbor og skal være cirka 5 mm dybt.

3

I underkanten af brættet borer vi et 12 mm tykt hul, som stålspinden kan glide op i. Hullet skal være cirka 70 mm dybt. Herefter kan brættet sættes på plads.

4

Mellem brædderne sætter vi tre små samlestykker af komposit (se tegning).

De bliver delvist synlige, så de skal sidde præcist samme sted på alle brædder.

5

Sprækken mellem brædder og stolper fyldes med Illmod fugebånd.

Det skal blot presses ind og vil udvide sig lidt efter lidt, indtil det fylder sprækken.

Rillen i stolperne er 35 mm bred. Et bræt er kun 25 mm tykt. Så der er 5 mm luft på hver side.

I toppen sætter vi en 35 mm bred strimmel af et kantbræt. Det giver en flot afslutning. Vi borer for pr. 25 cm og undersænker hullerne en smule, inden vi skruer strimlen fast med de rustfrie skruer, der bruges til samlebeslag til kompositbrædder.

Arbejdet er slut. Læhegnet omkring terrassen er færdigt, og det skal bare nydes de næste mange år.

